

POSTANOWIENIE

Dnia 24 lipca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Dariusz Dończyk

SSN Maria Szulc

w sprawie ze skargi M. S.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem

Sądu Okręgowego w P. z dnia 4 grudnia 2012 r., sygn. akt ... 1261/12,

wydanego w sprawie z powództwa E. M., S. S.

i M. S.

przeciwko M. S.

o zachówek,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 24 lipca 2014 r.,

zażalenia pozwanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w P.

z dnia 10 września 2013 r., sygn. akt ... 1008/13,

1. oddala zażalenie;

2. przyznaje radcy prawnemu A. O. od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w P. kwotę 2 700 (dwa tysiące siedemset) złotych powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej skarżącemu z urzędu w postępowaniu zażaleniowym.

UZASADNIENIE

M. S. wniósł o wznowienie postępowania w sprawie z powództwa E. M., S. S. i M. S. przeciwko M. S. o zachówek zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w P. z dnia 4 grudnia 2012 r. (... 1261/12). Skarżący powołał się na późniejsze odnalezienie odcinków przekazów pocztowych dotyczących alimentów płaconych przez spadkodawcę – brata skarżącego na rzecz powodów oraz na nienależyte wykonywanie obowiązków przez adw. R. C., reprezentującego skarżącego w sprawie o zachówek.

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w P. odrzucił skargę M. S. z uwagi na brak ustawowych podstaw wznowienia wskazując, że nie stanowi o takiej podstawie z art. 401 punkt 2 k.p.c. zarzut niewłaściwego sposobu reprezentowania interesów skarżącego przez jego pełnomocnika procesowego. Sąd Okręgowy wskazał także, że skarżący nie wykazał, aby wyrok w poprzedniej sprawie został uzyskany za pomocą przestępstwa. Nie zachodziła ponadto podstawa wznowienia przewidziana w art. 403 § 2 k.p.c. w postaci wykrycia nowych faktów i dowodów, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których skarżący nie mógł skorzystać w poprzednim postępowaniu.

W zażaleniu na to postanowienie skarżący zarzucił naruszenie art. 410 § 1 w związku z art. 401 punkt 2 k.p.c., art. 410 § 1 w związku z art. 403 § 2 k.p.c. oraz art. 328 § 2 k.p.c. Domagał się uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu w P. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Podzielić należy należycie umotywowane stanowisko Sądu Okręgowego o nie wykazaniu przez skarżącego ustawowych podstaw wznowienia zakończonego prawomocnie postępowania sądowego o zachówek. Skarżący był w toku tamtego postępowania reprezentowany przez kilku fachowych pełnomocników procesowych, a jego ewentualne zarzuty co do braku należytego wykonywania ciążących na nich powinności zawodowych nie stanowią przesłanki do przyjęcia, że skarżący był pozbawiony możliwości działania w rozumieniu art. 401 punkt 2 k.p.c. Okoliczności te, o ile zostanie ustalone, że faktycznie miały miejsce, mogą co najwyżej mieć wpływ na odpowiedzialność dyscyplinarną pełnomocników

zawodowych lub ich ewentualną odpowiedzialność odszkodowawczą wobec skarżącego.

Możliwość wznowienia postępowania w oparciu o art. 403 § 2 k.p.c. jest uzależniona od zaistnienia łącznie trzech przesłanek. Po pierwsze, wykrycia po uprawomocnieniu się wyroku nowych okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które istniały w czasie postępowania, ale nie zostały w nim powołane. Po drugie, możliwości ich wpływu na wynik sprawy i po trzecie, niemożności skorzystania z nich przez stronę w poprzednim postępowaniu. Trafnie przyjął Sąd Okręgowy w zaskarżonym postanowieniu, że żadna z tych przesłanek nie została przez skarżącego wykazana. Załączone do skargi kserokopie odcinków przekazów pocztowych oraz pisemne oświadczenia T. K., E. S. i I. S. dotyczą twierdzeń faktycznych skarżącego odnoszących się do realizacji przez spadkodawcę obowiązku alimentacyjnego wobec powodów oraz braku więzi emocjonalnych między powodami w sprawie o zachówek a spadkodawcą, a więc okoliczności irrelevantnych z punktu widzenia podstawy faktycznej i prawnej wyroku zasądającego od skarżącego na rzecz powodów wskazane w wyroku kwoty tytułem zachowku. Twierdzenia faktyczne skarżącego – pozwanego w sprawie - o zachówek o nagannym postępowaniu powodów wobec zmarłego uzasadniającego ich wydziedziczenie w testamencie sporządzonym na rzecz skarżącego, były przedmiotem badania Sądu w poprzednim postępowaniu, a E. S. i I. S. zostały w jego toku przesłuchane w charakterze świadków. Sąd Okręgowy trafnie więc uznał, że sformułowanie podstawy wznowienia w sposób odpowiadający przepisom art. 401 - 403 k.p.c. nie oznacza oparcia skargi na ustawowej podstawie wznowienia, jeżeli z jej uzasadnienia - tak jak w niniejszej sprawie - wynika, że podniesiona podstawa w istocie nie występuje (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 października 1999 r., II UKN 174/99, OSNP 2001, nr 4, poz. 133, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 czerwca 2005 r., IV CZ 50/05, niepubl.).

W tym stanie rzeczy zażalenie M. S. podlegało oddaleniu jako bezzasadne na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 1 k.p.c.

Orzeczenie o kosztach postępowania zażaleniowego znajduje oparcie w art. 22³ ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U.2010.10.65, j.t.) oraz § 2 ust. 2 i 3 i § 12 ust. 2 pkt 2 w związku z § 6 punkt 6 rozporządzenia Ministra

Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 490).